

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Миколаївський національний університет
імені В.О.Сухомлинського

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

*підготовки бакалавра
першого рівня вищої освіти*

за спеціальністю **017 Фізична культура і спорт**

галузі знань **01 Освіта**

Кваліфікація: **тренер з виду спорту**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ / _____ /

(протокол №__ від «__» _____ 2017 р.

Освітня програма вводиться в дію з__ 2017 р.

Ректор _____ / _____ /

(наказ №__ від «__» _____ 2017 р.

Миколаїв, 2017 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Тупєєв Ю.В., доктор філософії в галузі освіти, доцент, завідувач кафедри фізичної культури та спорту.
2. Бірюк С.В., доктор філософії в галузі освіти, доцент кафедри фізичної культури та спорту.
3. Демидова І.В., викладач кафедри фізичної культури та спорту.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського, факультет фізичної культури та спорту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Перша ступінь вищої освіти, кваліфікація – тренер з виду спорту
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти та науки України
Цикл / рівень	
Передумови	наявність повної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Набуття студентами загальних та спеціальних компетентностей; формування на їх базі здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в процесі професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 01 Освіта, спеціальність 017 фізична культура і спорт
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна: орієнтована на набуття студентами професійних знань, умінь та навичок для успішного здійснення діяльності тренера з видів спорту
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі спорту. Ключові слова: спорт, тренер, процес спортивної підготовки
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітніми програмами бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: 3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. ін.); 3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції); 3475 – Інструктор-методист спортивної школи; 3475 – Інструктор з аеробіки; 3475 – Інструктор-методист тренажерного комплексу (залу); 3475 – Фітнес-тренер; 3414 – Фахівець із організації дозвілля; 3414 – Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму);

	3475 – Інструктор із стройової та фізичної підготовки; 3475 – Інструктор-методист з фізичної культури та спорту; 3475– Інструктор-методист з виробничої гімнастики.
Подальше навчання	Продовження навчання на другому рівневі вищої освіти. Набуття освітніх і професійних кваліфікацій за іншими спеціальностями/ спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, навчання через практичну рухову діяльність, лабораторну практику, самонавчання
Оцінювання	Практика, тестування техніко-фізичної підготовленості, опитування, письмові тестування та екзамени
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК 1. Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 3. Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово). ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності. ЗК 7. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 9. Навики здійснення безпечної діяльності. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства. ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості. ФК 2. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та спортивної підготовки. ФК 3. Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності. ФК 4. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних видів робіт основ медичних знань, надавати долікарську допомогу особам під час виникнення у них невідкладних станів та патологічних процесів в організмі, та методику фізкультурно-спортивної реабілітації таких осіб.

	<p>ФК 5 . Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.</p> <p>ФК 7. Здатність визначати закономірності, розвиток і форми психічних проявів людини, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.</p> <p>ФК 9. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати організацію діяльності з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, біомеханічний аналіз, синтез, моделювання фізичних вправ та керування рухами людини.</p> <p>ФК 12. Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту.</p>
7 – програмні результати навчання	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знає нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо; вносить рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту. 2 . Демонструє уміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики тайм-менеджменту, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб. 3 . Демонструє знання професійного дискурсу; показує уміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримується етики ділового спілкування; складає різні види документів, у тому числі іноземною мовою; пояснює фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту. 4 . Демонструє уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснює комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизує прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

5. Демонструє готовність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; поглиблення базових знань з допомогою самоосвіти; вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег.
6. Демонструє ефективну співпрацю в команді співробітників окремих суб'єктів сфери фізичної культури і спорту; володіє навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й осмисленого вибору шляхів їх вирішення, несе відповідальність за результати своєї професійної діяльності; дотримується етичних норм ділового спілкування та поведінки.
7. Діє соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.
8. Виконує визначені види рухових дій для занять масовим спортом; дотримується рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності оздоровчої рухової активності протягом тижня; веде здоровий спосіб життя та здає встановлені тести і нормативи щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України.
9. Визначає та демонструє на препаратах, муляжах та іншому матеріалі будову опорно-рухового апарату, серцево-судинної, нервової та інших систем організму людини; пояснює значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини; прогнозує зміни функціональних процесів при емоційних та фізичних навантаженнях; описує біохімічні механізми енергетичного та пластичного забезпечення м'язового скорочення.
10. Визначає засоби профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; діагностує функціональний стан організму людини; застосовує основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; обирає головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій; застосовує гігієнічні заходи у процесі занять фізичною культурою і спортом; дотримується основних положень збереження навколишнього середовища у професійній діяльності.
11. Демонструє знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використовувати сучасні методи діагностики індивідуального та громадського здоров'я; організовувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.
12. Пояснює принципи, засоби та методи фізичного виховання населення; інтерпретує теорію навчання рухових дій; описує методики розвитку рухових якостей; визначає форми організації занять у фізичному вихованні.
13. Демонструє знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводить оцінку рухової активності; складає план

	<p>кондиційного тренування; розробляє та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення.</p> <p>14. Пояснює принципи, мету, завдання, засоби та методи спортивної підготовки, обговорює особливості змагальної діяльності та організацію й проведення спортивних змагань, структуру тренувального процесу, основи відбору і орієнтації спортсменів, основи моделювання та прогнозування у підготовці спортсменів; визначає позатренувальні та позазмагальні засоби стимулювання працездатності та відновлювальних процесів.</p> <p>15. Описує особливості розвитку фізичної культури і спорту в різні історичні періоди у світі та Україні; аналізує процес становлення та розвитку спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.</p> <p>16. Застосовує базові знання з метрології та біомеханіки, виконує необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей спортивної техніки.</p> <p>17. Демонструє знання основ психології особистості, психологічних процесів, психічних станів людини, психологічних якостей особистості, основ соціальної психології груп і колективу.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення виконання освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 017 Спорт повністю відповідає нормативним вимогам
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні аудиторії корпусів 02 та 04, 2 спортивні зали, 3 відкриті спортивні майданчики, спортивно-оздоровчий табір «Моряна»; спортивне ядро центрального міського стадіону та плавальний басейн спорткомплексу «Зоря» на правах оренди.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	В користуванні студентів бібліотека, читальні зали та комп'ютерний клас університету; всі дисципліни, включені до навчального плану, забезпечені навчально-методичними посібниками та рекомендаціями, підготовленими науково-педагогічним персоналом університету
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

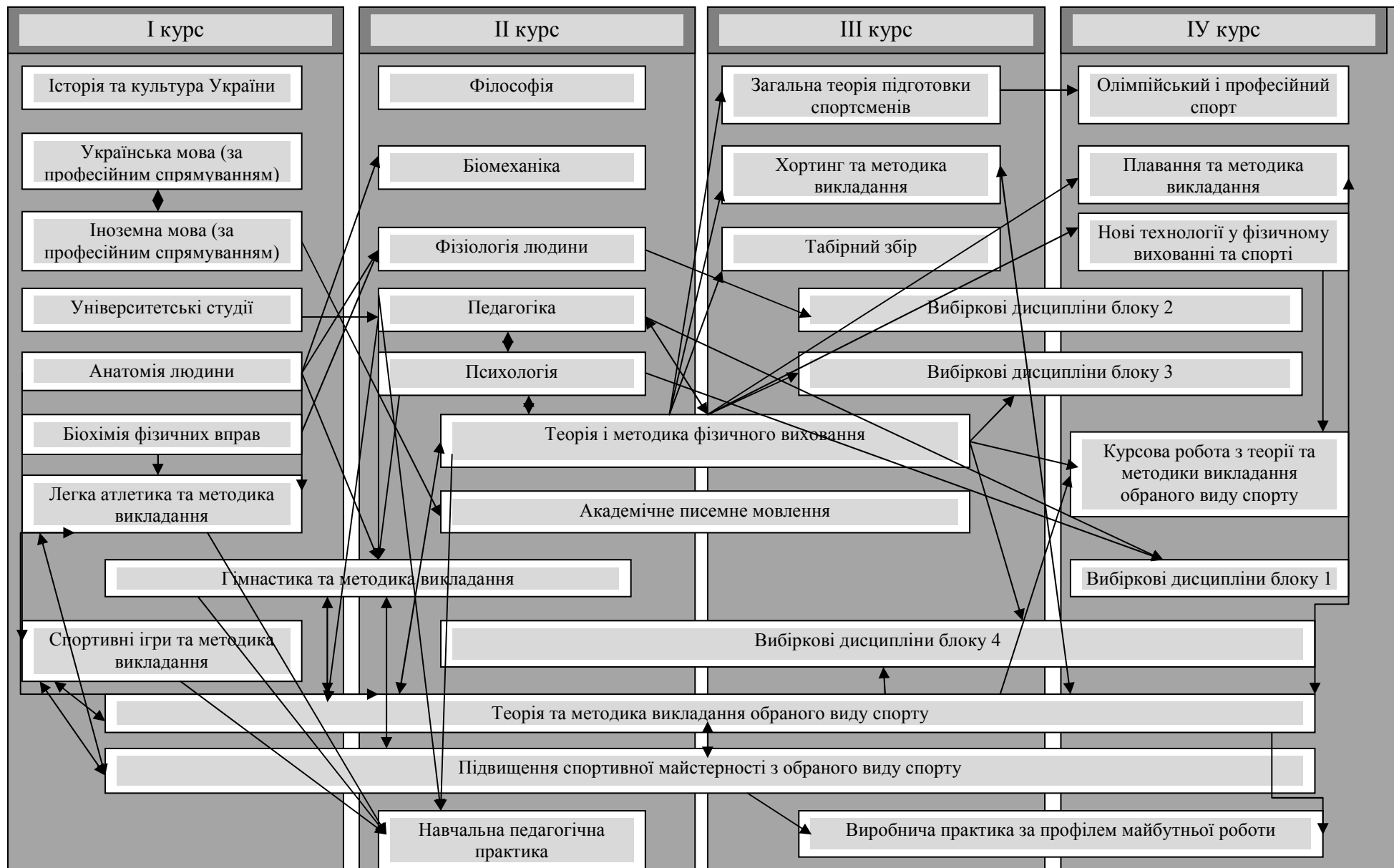
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія та культура України	3	екзамен
ОК 2.	Філософія	3	екзамен
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 4.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	зал., екз.
ОК 5.	Університетські студії	3	екзамен
ОК 6.	Анатомія людини	5	екзамен
ОК 7.	Біохімія фізичних вправ	4	екзамен
ОК 8.	Фізіологія людини	5	екзамен
ОК 9.	Біомеханіка	4	екзамен
ОК 10.	Хортинг та методика викладання	3	екзамен
ОК 11.	Педагогіка	5	екзамен
ОК 12.	Психологія	3	екзамен
ОК 13.	Загальна теорія підготовки спортсменів	5	екзамен
ОК 14.	Олімпійський і професійний спорт	3	екзамен
ОК 15.	Гімнастика та методика викладання	8	залік
ОК 16.	Легка атлетика та методика викладання	8	залік
ОК 17.	Теорія і методика фізичного виховання	9	залік
ОК 18.	Спортивні ігри та методика викладання	8	залік
ОК 19.	Плавання та методика викладання	4	залік
ОК 20.	Теорія та методика викладання обраного виду спорту	31	зал., екз.
ОК 21.	Курсова робота з теорії і методики викладання обраного виду спорту	1	залік
ОК 22.	Навчальна педагогічна практика	4	залік
ОК 23.	Виробнича практика за профілем майбутньої роботи	16	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		144	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Дисципліни за вибором навчального закладу</i>			
ВБ НЗ 1.	Підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту	21	заліки
ВБ НЗ 2.	Нові технології у фізичному вихованні та спорті	3	екзамен
ВБ НЗ 3.	Табірний збір	3	залік
ВБ НЗ 4.	Академічне писемне мовлення (іноземна мова)	9	зал., екз.
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1.	Трудове право та підприємницька діяльність	6	залік, екзамен
ВБ 1.2.	Правові основи професійної діяльності		
ВБ 1.3.	Технологія працевлаштування		
ВБ 1.4.	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики в спорті		
ВБ 1.5.	Психолого-педагогічний супровід роботи з батьками		
ВБ 1.6.	Основи педагогічної майстерності тренера		
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1.	Методи відновлення працездатності у фізичній культурі і спорті	6	залік,

ВБ 2.2.	Екологія та здоровий спосіб життя		екзамен
ВБ 2.3.	Здоров'язберігаючі технології для різних верст населення		
ВБ 2.4.	Спортивне харчування		
ВБ 2.5.	Менеджмент здоров'я		
ВБ 2.6.	Адаптивне фізичне виховання		
<i>Вибірковий блок 3</i>			
ВБ 3.1.	Управління та менеджмент у сфері фізичної культури та спорту	12	заліки, екзамен
ВБ 3.2.	Менеджмент спортивних змагань		
ВБ 3.3.	Технологія тестування рухових здібностей		
ВБ 3.4.	Основи метрологічного контролю		
ВБ 3.5.	Методика роботи в дитячих оздоровчих закладах		
ВБ 3.6.	Історія фізичної культури		
<i>Вибірковий блок 4</i>			
ВБ 4.1.	Методика проведення секційних занять зі спортивних ігор	36	заліки
ВБ 4.2.	Футзал		
ВБ 4.3.	Оздоровча ходьба, біг		
ВБ 4.4.	Методика проведення секційних занять з легкої атлетики		
ВБ 4.5.	Веслувальний спорт		
ВБ 4.6.	Туризм		
ВБ 4.7.	Спортивні єдиноборства		
ВБ 4.8.	Боротьба та методика викладання		
ВБ 4.9.	Настільний теніс		
ВБ 4.10.	Стрітбол		
ВБ 4.11.	Методика проведення секційних занять з гімнастики		
ВБ 4.12.	Спортивні танці		
Загальний обсяг вибірових компонент:		96	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт побудована за структурно-логічною схемою, яка передбачає на молодших курсах вивчення переважної більшості дисциплін циклу загальної підготовки та надання фахових базових знань, на підґрунті яких засвоюються дисципліни на старших курсах.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 017 Фізична культура і спорт проводиться у форму кваліфікаційного екзамену з дисципліни «Теорія та методика викладання обраного виду спорту» та завершується видачею документу встановленого зразку про присудження йому ступеню бакалавру із присвоєнням кваліфікації **тренер з видів спорту**.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 22	ОК 22	ВБНЗ 1	ВБНЗ 2	ВБНЗ 3	ВБНЗ 4	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	
ЗК 1										*					*	*			*	*	*		*	*	*							*	
ЗК 2																																*	
ЗК 3			*																														
ЗК 4																															*		
ЗК 5					*						*	*																		*			
ЗК 6				*																							*						
ЗК 7											*	*																		*		*	
ЗК 8												*																	*				
ЗК 9																													*	*			
ЗК10	*																													*			
ЗК11	*	*									*	*																					
ФК1						*	*	*														*	*										
ФК2													*	*			*				*	*	*	*									
ФК3																														*			
ФК4																														*			
ФК5	*																														*		
ФК6											*																		*				
ФК7												*																	*				
ФК8								*																						*			
ФК9									*						*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*
ФК10																												*					*
ФК11									*																								
ФК12										*			*		*	*							*	*	*	*							*

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПНР)
відповідним компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ВБ НЗ 1	ВБ НЗ 2	ВБ НЗ 3	ВБ НЗ 4	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	
ПРН 1					*																							*				
ПРН 2																														*		
ПРН 3			*	*																							*					
ПРН 4																																
ПРН 5											*	*																				
ПРН 6																						*	*					*		*		
ПРН 7	*	*																														
ПРН 8																									*			*				
ПРН 9						*	*	*																								
ПРН 10								*																				*				
ПРН 11																												*				
ПРН 12																	*															
ПРН 13																									*		*		*		*	
ПРН 14										*			*		*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				*	
ПРН 15												*																		*		
ПРН 16									*																					*		
ПРН 17												*													*							